

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İzmir Aliğa (Şakran) Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunan Gülten Akgün'ün mahpusluğunun 30 yılı dolmasına rağmen koşullu salıverilme tarihi olan 19.06.2024'te İdare ve Gözlem Kurulu tarafından "iyi halli olmadığı" gerekçesi ile infazı 8 ay uzatılarak 19.02.2025 tarihine ertelenmiştir. Yine 19.02.2025'te kurul "hâlâ iyi halli olmadığı" belirtilerek infazı 6 ay daha uzatılmış ve 18.08.2025 tarihine ertelenmiştir.

İdare ve Gözlem Kurulları 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 89. Maddesinde yapılan değişiklik ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirmesine Dair Yönetmelik 29.12.2020 tarihinde 31349 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. 2021 yılı itibarıyla oluşturulan kurullar Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesine aykırıdır.

Basına yansıdığı gibi Şakran Kadın Kapalı Cezaevi Müdürü mahpuslara pişman olduklarını söylemedikleri takdirde kimsenin taliyesine karar vermeyeceğini söylemiştir. İdare ve Gözlem Kurullarının sergilemiş olduğu tutumlardan dolayı cezaevlerindeki sorunlar ve hak ihlalleri günbegün artmaktadır. Gülten Akgün örneği başta olmak üzere cezaevlerindeki İdare ve Gözlem Kurulları öznel ve yanlı yaklaşımları ile tutukluların infaz sürelerinin dolmasına rağmen infazlarını uzatıp tahliyelerini engellemektedir. İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının nesnel bir temele dayandırılmayıp öznel ölçütlere göre karar alması insan haklarına aykırıdır. Bir örnekte "hükümlünün genel ve kısmi aramalarda sayımlarda idare ve kurum personelinin çalışmalarına zorluk çıkarmamış olsa da kolaylaştırmaya yönelik gayreti de olmamıştır" denilerek tahliyesi engellenmiştir. Yine elektrik ve suyu tasarruflu kullanıp kullanmamak, kütüphaneden kitap almamak, psikoloğa çıkmamak gibi hukuki olmayan, nesnel olmayan gerekçelerle mahpusların tahliyeleri aylarca, bazı örneklerde yıllarca ertelenmektedir.

Bu bağlamda;

1. Gülten Akgün'e mahkemece verilen hapis cezası tahliyesine engel olarak önüne çıkarılan şart ve koşulları kapsamakta mıdır? Pişmanlık bildirme ve kendisine sorulan bazı soruları kişisel görüşünü açıklamaya zorlar şekilde soruluyor olması yargılama sürecinde dahi koşul olarak dayatılamayacakken ve açıkça Anayasanın ve uluslararası sözleşmelerin ihlali iken infaz sürecinde neye dayanarak sorulmaktadır?
2. Cezaevi yönetimi ve İdare ve Gözlem Kurulu kendisine yasayla tanınan idari yetkileri infazı süre bakımından tamamlanmış bir mahkeme kararını uzatma yönünde kullanması ve mahkeme yetkisi kullanıyor olması meşru mudur?

3. Yukarıda belirtilen ihlal ve görevi suistimal suçu oluşturduğu açık olan tutumu sebebiyle cezaevi yönetimi, İdare ve Gözlem Kurulu üyeleri hakkında bir inceleme-soruşturma başlattınız mı? Bakanlığınızın bu tür yetki aşimleri ve görevi suistimal suçları bakımından tutumu ve yaklaşımı nedir?
4. Kurulduğu günden bu yana İdare ve Gözlem Kurulları kaç mahpusun tahliyesini hangi periyotlarla, hangi gerekçelerle ertelemiştir?
5. 2021 yılından bu yana kaç mahpus hak ihlali başvurusu yapmıştır? Bu başvuruların kaç sonuçlandırılmıştır? Mahpus lehine sonuçlanan kaç başvuru vardır?
6. İdare ve Gözlem Kurullarının aldığı bu özne kararlar umut hakkı ile çelişmektedir. Buna ilişkin tasarrufunuz nedir?